ZAPISNIK ZASEDANJA RAZŠIRJENEGA PREDSEDSTVA
MEDNARODNEGA SLAVISTIČNEGA KOMITEJA
Bautzen/Budyšin (ZR Nemčija), 20.-21. avgusta 2011

Prvo zasedanje
(Serbski Dom, 20. avgusta 2011 ob 9.30)

Zasedanja razširjenega Predsedstva MSK so se udeležili: Aleksandr Lukašenec, predsednik MSK, predsednik Beloruskega slavističnega komiteja (Belorusija), Genadij Cychun, namestnik predsednika MSK, namestnik predsednika Beloruskega slavističnega komiteja (Belorusija), Sergej Važnik, tajnik MKS in znanstveni tajnik Beloruskega slavističnega komiteja (Belorusija), Stanislav Gajda, koordinator komisij pri MSK (Poljska), Todor Bojadžiev (Bolgarija), Jan Ivar Bjørnflaten (Norveška), Alois Woldan (Avstrija), Marcello Garzanitti (Italija), Gerd Hentschel (ZRN), Milan Gjurčinov (Makedonija), Birgitta Englung Dimitrova (Švedska), Petr Žeňuch (Slovaška), Ján Kořenský (Češka), Małgorzata Korytkowska (Poljska), Slobodan Marković (Srbija), Olga Mladenova (Kanada), Aleksandr Moldovan (Rusija), Aleksej Onyščenko (Ukrajina), častni član Hans Rothe (ZRN), Marko Samardžija (Hrvaška), Dietrich Scholze-Šołta, predstavnik Lužiških Srbov (ZRN). Zasedanja se je udeležil tudi Maksim Karanfilov (Makedonija).

Zasedanje je odprl Gerd Hentschel, predsednik Nemškega slavističnega komiteja; v začetnem nagovoru je udeležence zasedanja pozdravil z dobrodošlico, se zahvalil prof. Dietrichu Scholze-Šołti za organizacijo srečanja in poudaril, da zaradi podpore Srbskega inštituta, DAAD, Ministrstva za znanost ZR Nemčije in Ministrstva za zunanje zadeve ZR Nemčije zasedanje razširjenega MSK lahko poteka v Nemčiji.

Tudi Dietrich Scholze-Šołta je udeležence zasedanja MSK v Budyšinu nagovoril s pozdravom in željo, da bi čas v glavnem mestu Lužiških Srbov preživeli lepo in plodno. Povedal je, da zasedanje razširjenega MSK v mestu Bautzen/Budyšin in prihod Predsedstva MSK pomenita podporo Lužiškim Srbom, srbski identiteti in Srbskemu inštitutu.

Potem se je Aleksandr Lukašanec v pozdravnem odgovoru zahvalil Nemškemu slavističnemu komiteju (zlasti predsedniku komiteja Gerdu Hentschelu) in predstavniku Lužiških Srbov v MSK Dietrichu Scholze-Šołti za organizacijo in izpeljavo delovnega srečanja MSK v Nemčiji, katerega namen je razprava o ključnih vprašanjih, povezanih z organizacijo 15. mednarodnega slavističnega kongresa leta 2013 v Minsku (Belorusija). Poudaril je, da je srečanje še posebej pomembno zato, ker poteka pred sklepno fazo priprav na kongres, nato pa je predstavil dnevni red načrtovane razprave:

1) Organizacijska vprašanja ob pripravi 15. mednarodnega slavističnega kongresa.
2) Razprava o prijavljenih tematskih blokih in potrditev izbranih v kongresni program.
3) Razprava o prejetih predlogih za plenarne referate.
4) Razprava o organizaciji in izvedbi okroglih miz.
5) Poročilo prof. S. Gajde o aktualnih vprašanjih delovanja komisij pri MSK.
6) Ostala organizacijska vprašanja.

Ad 1) Organizacijska vprašanja ob pripravi 15. mednarodnega slavističnega kongresa

Predsednik MSK Aleksandr Lukašanec je poročal o organizacijskih vprašanjih, ki so bila rešena v preteklem letu. Še posebej je poudaril, da se je Beloruski slavistični komite posvetoval in pogovarjal z organizacijami in z organi oblasti, ki pomagajo pri pripravah na izvedbo kongresa:

- z vodstvom Nacionalne akademije znanosti Belorusije o skupnem vodstvu in nadzoru priprav na 15. mednarodni slavistični kongres;
- z Ministrstvom za kulturo Belorusije o spremnem kulturnem in turističnem programu 15. mednarodnega slavističnega kongresa;
- z Ministrstvom za zunanje zadeve Belorusije o režimu viz za tuje udeležence 15. mednarodnega slavističnega kongresa;
- z Ministrstvom za izobraževanje Belorusije o mestu izvedbe kongresa; osnovne oblike kongresnega dela (sekcijski referati, tematski bloki, okrogle mize, zasedanja komisij) bodo predvidoma potekale na Beloruski državni univerzi (že dogovorjeno tudi z rektorjem BDU);
- s Centralno znanstveno knjižnico Nacionalne akademije znanosti Belorusije o organizaciji razstave slavistične publicistike.

Trenutno se ustanavlja delovna skupina, ki bo nadzorovala vse elemente priprav na kongres, kmalu pa bo ustanovljena tudi redakcijska skupina, ki bo oblikovala kongresni program in zbornik povzetkov.

Prav tako je že postavljena spletna stran kongresa, kjer so na voljo potrebne informacije (http://xvcongress.iml.basnet.by), še zlasti pa predloženi kongresni program, v katerem so delovne oblike razvrščene po dnevih.

Kongres bo potekal v času 20.–27. avgusta 2013, tj. od torka, 20. 8., kot dneva prihoda, do torka, 27. 8., kot dneva odhoda.

Leta 2012 bo v Minsku potekalo plenarno zasedanje Mednarodnega slavističnega komiteja, na katerem bo pregledan celotni kongresni program in ocenjeno stanje priprav na kongres.

V nadaljevanju je Aleksandr Lukašanec odgovoril na naslednji vprašanji, ki najbolj zanimata člane MSK:

1. Vprašanje finančne podpore kongresu: A. Lukašanec je pojasnil, da je z državo dogovorjeno, da bo kongresu zagotovila osnovno finančno podporo. Poleg tega si organizatorji intenzivno prizadevajo za pridobitev sponzorjev.
2. Za udeležence kongresa postajajo aktualna tudi vprašanja o cenah v minških hotelih, o morebitnih popustih in o organizaciji prevoza od letališča (železniške postaje) do mesta prebivanja. Aleksander Lukašanec je obljubil, da bodo informacije v najkrajšem času (do konca leta 2011) posredovali nacionalnim slavističnim komitejem in jih hkrati postavili tudi na spletno stran kongresa. Genadij Cychun pa je dodal, da bodo organizatorji mednarodnega slavističnega kongresa v Minsku skušali posnemati organizacijsko izkušnjo s kongresa na Ohridu (2008), kjer je za prevoz in namestitev kongresnih udeležencev skrbela turistična agencija. Trenutno se išče ustrezna agencija v Belorusiji.

Aleksander Lukašanec je še omenil, da člane MSK poleg tega zanima tudi spremni kulturni program (ekskurzije ipd.), in obljubil, da bo ta razviden iz skupnega kongresnega programa.

Ad 2) Razprava o prijavljenih tematskih blokih in potrditev izbranih v kongresni program.

Pred začetkom razprave je Aleksandr Lukašanec spomnil, da je bilo na zasedanju MSK v Velikem Novgorodu (avgusta 2010) odločeno, da je zgornja meja tematskih blokov na kongresu število 25; ti ne vključujejo več kot po pet aktivnih udeležencev: 1 osnovni referent, 2 soreferenta, 2 razpravljalca (ali: 3 soreferenti, 1 razpravljalec). Moderator bloka je dolžan poskrbeti za objavo gradiva pred začetkom kongresa. Stroga omejitev števila aktivnih udeležencev v tematskih blokih je povezana s tem, da so ti zunaj kvot nacionalnih komitejev.

Ker so bili podatki o prispelih prijavah udeležencem zasedanja pravočasno poslani, se je razprava lahko takoj začela. Pred obravnavo prijav, je bil soglasno sprejet sklep, da se pri odločanju upoštevajo naslednji elementi:

1. Znanstvene sestavine bloka (A. Lukašanec).
2. V skladu s sklepom zasedanja v Velikem Novgorodu se daje prednost prijavam, ki jih pošiljajo komisije pri MSK (M. Korytkowska).
3. Upoštevati je treba »zlato pravilo«, tj. aktivni udeleženci tematskega bloka morajo prihajati iz treh držav (J. Kořenský).
4. Referati morajo vsebovati različne poglede na predloženo problematiko (G. Hentschel).
5. Tematski bloki se tematsko ne smejo prekrivajo. V predloženem seznamu takšna prekrivanja obstajajo (G. Cychun).
6. Tematski bloki naj bodo posvečeni konkretni in jasno zastavljeni znanstveni problematiki. Naslovi tematskih blokov naj ne bodo splošni (G. Cychun).

Po razpravi so prisotni priporočili sprejem 25 tematskih blokov, in sicer: 14 so jih priporočili brez pripomb, 11 pa s pripombami, ki se nanašajo na drobne popravke glede naslova tematskega bloka in referatov, glede števila udeležencev v bloku, predstavništva treh držav itd.

Pripombe bodo poslane moderatorjem blokov s prošnjo, da jih ustrezno upoštevajo, po tem pa bo seznam sprejetih blokov poslan nacionalnim komitejem v vednost in postavljen na spletno stran kongresa.

Nekaj prijavljenih blokov je bilo zavrnjenih zato, ker niso ustrezali predlaganim izbirnim merilom, za nekatere so priporočili prevedbo v okrogle mize. Nekatera vprašanja v tematskih blokih so bila formulirana preveč splošno, zato je bilo priporočeno, da se o njih razpravlja na zasedanjih ustreznih komisij pri MSK (sklepi zasedanja bodo individualno poslani tudi prijaviteljem tematskih blokov v vednost).

Drugo zasedanje
(Serbski Dom, 20. avgusta 2011 ob 16.30)

Ad 3) Razprava o prejetih predlogih za plenarne referate.

Pred začetkom razprave je A. Lukašanec spomnil udeležence zasedanja, da se skladno s tradicijo, ki se je uveljavila na zadnjih slavističnih kongresih, v program vključujejo trije plenarni referati. Pri tem se en plenarni referat dodeljuje predstavniku države organizatorice, po eden pa predstavnikoma slovanskih in neslovanskih držav. Poleg tega je eden izmed referatov posvečen lingvistični in eden literarnozgodovinski tematiki.

MSK je prejel štiri prijave plenarnih referatov:

- *Jezik kot predmet in dejavnik integracije* (Język jako przedmiot i czynnik integracji), prof. E. Smułkowa (Poljska, Varšava).
- *Turgenjev – западник или европеец*?, prof. N. Žekulin (Calgary, Kanada).
- *Slovanske mikrofilologije v kontekstu sodobne vede o slovanstvu* (ali *Pojav slovanskih mikrofilologij v kontekstu sodobne vede o slovanstvu*), prof. A. D. Duličenko (Estonija, Tartu).
- *Aspekti slovanske arealne lingvistike*, prof. G. Cychun (Minsk, Belorusija).

Bilo je predloženo, da se že na tem zasedanju opravi razprava o prijavah. O tematiki plenarnih referatov so razpravljali A. Lukašanec, G. Hentschel, H. Rothe, T. Bojadžiev, A. Moldovan, S. Marković, M. Gjurčinov, O. Mladenova; oblikovani so bili naslednji sklepi:

1. Tradicijo treh plenarnih referatov z delitvijo po državah in tematiki je smiselno nadaljevati.
2. Priporoča se sprejem plenarnih referatov E. Smułkowe *Jezik kot predmet in dejavnik integracije* in G. Cychuna *Aspekti slovanske arealne lingvistike* v kongresni program.
3. Za plenarni referat se predlaga tematika iz beloruske literature, za referenta pa naj se zaprosi profesor Arnold McMillin (Velika Britanija).
4. Predsedstvo MSK naj preuči možnost izvedbe združenih zasedanj lingvističnih in literarnozgodovinskih sekcij za predstavitev plenarnih referatov (med njimi tudi prijavljenih na tem zasedanju).

Ad 4) Organizacija in izvedba okroglih miz

A. Lukašanec je pred razpravo opozoril, da so bile na zasedanju MSK v Velikem Novgorodu načeloma odobrene naslednje teme okroglih miz:

1. *Skoriniana v slovanskem in evropskem kontekstu*.
2. *Jezik, literatura, kultura Velikega litavskega kraljestva v slovanskem in evropskem kontekstu*.
3. *Nacionalni tipi postmodernizma v slovanskih literaturah*.

V tem trenutku bi se bilo treba dogovoriti o moderatorjih in morebiti tudi o spremembi števila okroglih miz. A. Lukašanec je poročal o anketi na temo *Je slavistika potrebna*?, ki jo je izvedla prof. O. Mladenova, in predložil razpravo o tem, ali naj se ta problematika predstavi na posebni okrogli mizi, ki bi jo organizirala O. Mladenova.

V razpravi o položaju slavistike v modernem svetu so sodelovali S. Marković, A. Lukašanec, O. Mladenova, A. Moldovan, G. Hentschel, G. Cychun, M. Garzanitti. A. Lukašanec je diskusijo, ki jo je načela O. Mladenova, sklenil s poudarkom, da je tematika aktualna, a da ni enoznačna in da se po državah problematika rešuje različno. Vendar pa ideja o predstavitvi stanja v slavistiki v svetu s pomočjo ankete zato nič manj vredna pozornosti in se bo k njej treba vračati.

Med razpravo so bili podani predlogi o kandidaturah moderatorjev zgoraj navedenih okroglih miz, znani so le moderator in vsi sodelujoči na okrogli mizi o Ševčenku, ki naj bi nadomestila tematski blok. Nato se je A. Lukašanec vsem, ki so sodelovali v razpravi, zahvalil za predloge in obljubil, da jih bo organizator kongresa upošteval pri oblikovanju kongresnega programa.

Ad 5) Poročilo prof. S. Gajde o aktualnih vprašanjih delovanja komisij pri MSK.

Koordinator komisij S. Gajda je podal delno poročilo o dejavnosti komisij v preteklem letu in pripomnil, da bo končno poročilo pripravil za kongres pod naslovom *Od Ohrida do Minska*. Ker je 15. mednarodni slavistični kongres jubilejen, bo tudi dejavnost komisij predstavljena od začetka do leta 2013, za tisk pa se že pripravlja publikacija o dejavnosti komisij pri MSK v zadnjih trinajstih letih.

Prof. S. Gajda je udeležence obvestil, da že od leta 2000 koordinira delo komisij pri MSK in da iz več vzrokov namerava odstopiti s te funkcije; predlagal je, da naj se že sedaj začne razmišljati o kandidatu za funkcijo koordinatorja komisij v naslednjem mandatu.

G. Cychun je pripomnil, da je 15. mednarodni kongres slavistov v Minsku v določenem smislu res jubilejni in poudaril, da bo publikacija, posvečena dejavosti komisij, zelo koristila nadaljnjemu razvoju slavistike. Po njegovem mnenju so pomembno vlogo v razvoju slavističnega gibanja odigrali predvsem mednarodni slavistični kongresi. Zato bi bilo nujno izdati dela, ki bi osvetlila tudi zgodovino kongresov. Prisotne je obvestil, da Beloruski slavistični komite pripravlja zbornik del, ki so jih v svojstvu udeležencev mednarodnih slavističnih kongresov prispevali beloruski znanstveniki. Morda bi podobne zbornike lahko pripravili tudi drugi kolegi.

J. Kořenský je omenil, da bo treba pregledati arhive, saj podatkov o razvoju slavističnega gibanja ni lahko pridobiti. Morda je kdo že kaj pisal o delu MSK v kaki reviji?

A. Moldovan je izrazil obžalovanje, da želi prof. S. Gajda zapustiti mesto koordinatorja komisij; po njegovem mnenju ga ne bo lahko nadomestiti, saj mora biti koordinator človek z veliko izkušnje.

S. Marković je pripomnil, da bi podatke o razvoju slavističnega gibanja lahko zbirala Komisija za zgodovino slavistike.

M. Gjurčinov je delo prof. S. Gajde na mestu koordinatorja označil kot zelo profesionalno in odgovorno.

Ad 6) Ostala organizacijska vprašanja

1. A. Lukašanec je spomnil, da se je že na zasedanju MSK v Velikem Novgorodu postavljalo vprašanje o poster referatih za mlade perspektivne slaviste. V tej zvezi je še omenil, da so organizatorji 15. mednarodnega slavističnega kongresa v Minsku

pripravljeni sprejeti 30–40 takšnih referatov, a ostaja vprašanje izbiranja. Pri izbiri se morajo angažirati predstavniki nacionalnih komitejev. A. Moldovan je omenil, da je do podobnih poskusov prihajalo že prej, vendar pa niso dali pravih rezultatov. G. Hentschel je poudaril, da je v slavistiko treba pritegniti mlade ljudi in da so nastopi s poster referati je ena izmed takšnih možnosti, ker jim omogoča pridobitev finančne podpore za potovanje. G. Cychun se je zavzel za določitev (spodnje) starostne meje za nastop na kongresu s poster referatom. A. Lukašanec je razpravo sklenil z obljubo, da je vključitev poster referatov v program 15. mednarodnega slavističnega kongresa sprejemljiva in bo realizirana, če prijave bodo.

2. A. Lukašanec je poročal, da je Predsedstvo MSK prejelo uradno kandidaturo Srbskega slavističnega komiteja o organizaciji 16. mednarodnega slavističnega kongresa leta 2018 v Beogradu (Srbija). Prav tako je željo, da se kongres organizira v Sarajevu (Bosna in Hercegovina) izrazil tudi predsednik Bosenskega slavističnega komiteja S. Halilović. Obvestilo o obeh kandidaturah je bilo vzeto na znanje.

3. G. Hentschel je udeležence zasedanja obvestil o tem, da je Srbski inštitut v Bautzenu/Budyšinu v resnih finančnih težavah. Preti nevarnost, da se bistveno zmanjšajo proračunska sredstva zanj, kar se bo nedvomno negativno odrazilo na njegovo dejavnost. G. Hentschel je predlagal, da se v imenu MSK pošlje pismo v podporo dejavnosti Srbskega inštituta v Bautzen/Budyšinu, kar so prisotni enoglasno podprli.

4. G. Hentschel je tudi sporočil, da je dolgoletni član MSK Karl Gutschmidt težko zbolel, in predlagal, da se ga imenuje za častnega člana MSK. G. Cychun je predlog G. Hentschela podprl in pripomnil, da se po Statutu MSK takšne odločitve sprejemajo na plenarnem zasedanju MSK. Dodal pa je, da se po tradiciji v posameznih primerih odločitve lahko sprejemajo tudi per rollam. V danem primeru je verjetno smiselno postopati prav v tem smislu. Poleg tega, bo treba na tak način sprejeti tudi nove člane MSK, zato ker so se v nekaterih nacionalnih komitejih zamenjali predsedniki. T. Bojadžiev je povedal, da je Karl Gutschmidt odličen slavist – erudit in da je zato v dani situaciji sklep treba sprejeti že na tem zasedanju. Tudi A. Moldovan je predložil, da o tem glasujejo kar prisotni člani MSK. A. Lukašanec je pripomnil, da se predlog o imenovanju prof. Karla Gutschmidta za častnega člana MSK sme podpreti, z glasovanjem per rollam pa se samo potrdi. Prisotni udeleženci so se enoglasno strinjali s tem predlogom.

V sklepni besedi se je A. Lukašanec kolegom zahvalil za obsežno, plodno in dobronamerno delo, nemškim kolegom pa tudi za topel sprejem in organizacijo zasedanja razširjenega Predsedstva MSK.

Predsednik MSK: A. Lukašanec
Tajnik MSK: S. Važnik
Iz ruščine prevedla: Alenka Šivic-Dular